Posudek oponenta bakalářské práce

Katedra: Katedra biologických disciplín
Student: Bc. Helena Straková
Studijní obor: Biologie a ochrana zájmových organismů
Název bakalářské práce: Revize lokalit hybridní zóny kuněk Bombina bombina a B. variegata jižně od Českých Budějovic
Oponent bakalářské práce Mgr. Zuzana Veverková
Povolání oponenta: ekolog

Hodnocení práce:

Volba tématu práce a její význam: (2) vhodné a významné téma

Komentář: Téma revize výskytu dvou druhů našich obojživelníků je významné ze dvou hledisek. Jednak jsou získaná data důležitá z pohledu zoologického výzkumu a dále jsou významná pro možnosti praktické druhové ochrany.

Formulace cílů práce: (2) cíle byly vhodně formulovány

Komentář: Cíle práce jsou formulovány vhodně a v případě jejich splnění práce mohla přispět k naplnění obou výše uvedených významů.

Metodika zpracování: (3) částečně vhodně zvolena a formulována

Komentář: V kapitole Materiál a metodika chybí uvedení způsobu měření pH, což je důležité pro odhad přesnosti měření. Dále v metodice není uvedeno, jak byl načasován sběr dat - kdy a jak často autorka navštěvovala lokality. Není popsán způsob odchytu kuněk a chybí popis, jak autorka zjišťovala početnost kuněk v rybnících. Autorka uvádí, že odchytila na lokalitě všechny nalezené jedince, což ale v případě rybníků není technicky možné. Chybí také popis způsobu určení druhové příslušnosti kuněk; pokud cílem práce byla revize výskytu dvou druhů kuněk, je zapotřebí definovat, jakým způsobem autorka chycené jedince určila.

Práce s daty a informacemi: (2) použitá data aktuální, práce s informacemi dostatečná vzhledem k tématu

Komentář: Autorka použila poměrně obsáhlé zdroje informací a vhodně je zpracovala do podoby stručného, ale konzistentního literárního přehledu. Možná je jen trochu škoda, že autorka čerpala především ze starších zdrojů, z celkového počtu 48 titulů v citované literatuře je jenom 7 článků mladších 5ti let. Dále pak bohužel autorka nijak nezpracovala informace o ochraně kuněk - zcela chybí informace o statutu jejich ochrany v rámci České republiky a v rámci evropské soustavy Natura 2000.

Celkový postup řešení: (2) postup řešení správný, některé kroky neadekvátní

Komentář: V podstatě autorka postupovala správně. Za poněkud chybný považuji časový průběh sběru dat - autorka jej vůbec neuvádí, zřejmě navštívila lokality jen jednou během sezóny. Není zřejmé tedy kolikrát a kdy lokality sledovala. Není také jasné, jakým způsobem autorka řešila druhové určení odchyceních jedinců, tyto výsledky v práci zcela chybí. V kapitove výsledky jsou detailně popsány samotné lokality a je uveden počet odchycených jedinců, ale chybí jejich druhové

určení. Přitom autorka v diskuzi hovoří o paradoxních nálezech kuněk obecných na lokalitách typických spíše pro kuňky žlutobřiché. Ve výsledcích pak dále chybí u některých lokalit hodnoty pH a GPS souřadnice.

Teoretické zázemí autora: (2) autor některé významné autory opomněl a zná teorii dané problematiky

Komentář: Teoretický pohled shrnutý v literárním úvodu je, jak jsem již uvedla výše, sice stručný, ale konzistentní a obsahuje množství podstatných informací. Z teoretické stránky má práce rezervy v pohledu na legislativní i praktickou ochranu kuněk, autorka se věnovala jen ekologickým aspektům jejich výskytu. Přitom v diskuzi se pouští do posuzování negativních zásahů do jejich habitatu a hodnocení pozitivní péče o tyto habitaty. Především uváděná vhodná péče na lokalitě Chuchelec je zavádějící - v textu není uvedena informace, že by se autorka u vlastníka rybníku informovala o smyslu jeho revitalizace. Podle přiložené fotodokumentace se navíc zdá, že se jedná o typický případ revitalizace, kdy po třech letech od dokončení projektu dojde k zarybnění rybníka. Proto v tomto ohledu vidím u autorky drobný nedostatek v teoretickém zázemí, které se projevilo v několika chybných interpretacích uvedených v diskuzi.

Práce s odbornou literaturou (citace, norma): (1) autor dodržel naprosto správně citační normu

Komentář: Autorka cituje ve své práci 48 článků a titulů české i anglické odborné literatury, což považuji za velmi kvalitní přístup k práci s odbornou literaturou.

Úroveň jazykového zpracování: (2) práce je jazykově zpracována na standardní úrovni

Komentář: Úroveň jazykového zpracování je velmi dobrá, kromě několika drobností jsem nezaznamenala nic, co by kvalitu textu rušilo.

Přesnost formulací a práce s odborným jazykem: (2) autor má dostatečný pojmový aparát

Komentář: Autorka bez větších potíží zachází s odbornými termíny a dává je do vhodných souvislostí.

Formální zpracování - celkový dojem: (3) práce vykazuje několik drobných formálních chyb

Komentář: Celkový dojem práce poněkud kazí několik formálních chyb, především v kapitole Materiál a metodika a také v kapitole Výsledky. U jediné tabulky, která v celé práci figuruje, jsem objevila drobnou chybu, kdy oproti textu není v tabulce uveden nález jednoho jedince kuňky. Tato a jiné, výše již uvedené chyby, snižují celkový dojem z předkládané práce.

Splnění cílů práce: (3) cíle práce byly splněny, některé dílčí cíle byly opomenuty

Komentář: Cíle práce se podařilo splnit s drobnými výhradami. Autorka sice revidovala výskyt kuněk na 14ti lokalitách, v textu práce však chybí specifikace zaznamenaných druhů. Čtenář práce tedy neví, jaké kuňky byly kde potvrzeny. Také cíl zjistit početnost obou našich druhů kuněk na těchto lokalitách je zřejmě splněn jen částečně, protože zřejmě nedošlo k opakovaným návštěvám lokalit během jedné sezóny a především u rybníků je početnost kuněk pouze z jedné návštěvy obtížně určitelná. Poslední cíl, srovnání výsledků s výsledky dřívějších studií, autorka poskytla v dostatečném rozsahu.

Formulace závěrů práce: (3) závěry jsou dostatečně formulovány a jsou významné pro další využití

Komentář: Autorka závěry formulovala stručně a přehledně.

Odborný přínos práce a její praktické využití: (2) práce je po odborné a praktické stránce dobře využitelná

Komentář: Práce přináší stručný a přehledný popis ekologických nároků našich dvou druhů kuněk a popisuje dobře stav 14ti revidovaných lokalit. Získaná data jsou po drobném doplnění a úpravách využitelná pro širší okruh činností, mohou se stát například podkladem pro diplomovou práci či zdrojem informací k praktické druhové ochraně našich kuněk.

Celkové hodnocení práce:

Návrh hodnocení práce známkou: velmi dobře

Doporučuji práci k obhajobě: ANO

Otázky k obhajobě:

Otázka 1: Proč autorka ve výsledcích neuvádí, jaké druhy na lokalitách našla? V diskuzi se autorka zmiňuje o kuňkách obecných zjištěných na lokalitách, které jsou spíše typické pro kuňky žlutobřiché. Druhovou determinaci tedy prováděla. Proč ji ale v textu neuvádí a proč následně neposuzuje změny revidovaných lokalit z pohledu jednotlivých druhů? Zajímalo by mě, jestli třeba nedošlo k výraznému úbytku obsazených lokalit jen jednoho druhu?
Otázka 2: V literárním přehledu autorka uvádí, že kuňky jsou velmi citlivé na pH vodního prostředí. Ve výsledcích je pak uvedeno, že na lokalitě Borek bylo pH 6 a na lokalitě Kaplice pH 8,5, přitom obě lokality byly obsazeny. Jak si autorka vysvětluje tuto širokou valenci stojící poněkud v rozporu s informací z literárního úvodu?

Další připomínky, vyjádření a náměty k obhajobě práce resp. k jejímu dalšímu využití:

Autorce doporučuju k dalšímu studiu dosud nevydanou publikaci autorů Zavadil, Sádlo, Vojar, Rozínek a Francek s názvem Život v nestabilitě aneb Biotopy našich obojživelníků a jejich management při současných změnách dlouhodobého vývoje krajiny. Tato nevydaná publikace je zásadním zdrojem nejnovějších poznatků k druhové ochraně našich obojživelníků. Je velmi podnětná a současně kritická k současnému způsobu ochranářských praktik, pomůže autorce více proniknout do tématu, co je a co není možné považovat za negativní či pozitivní zásah do biotopu obojživelníků.

Datum: 16. 12. 2010

Podpis oponenta bakalářské práce: